

Üna sporta unica in Svizra

**l' Ospidal regional a Scuol
das-chan ils paziants decider
schi voulan cumpletter lur
trattamaint culla medicina
complementara. Hannes Graf
es il perit per la medicina
integrativa e complementara.**

Ün'exposiziun da fotografias, purrets vi da las paraids, blera culur, savuors ed ün bügl d'aua pisseran per ün'atmosfera particulara. Il lö nun algorda ad ün ospidal. Illa cumpartiziun da la medicina complementara da l'Ospidal Scuol regna ün ambiant amicabel e familiar. Daspö bundant ündesch ons as cugnuscha quista sporta in Engiadina Bassa. Da prüma davent da la partida es Hannes Graf, il co-schefmeidi da la medicina integrativa e complementara a l'Ospidal da Scuol.

Lö per üna nouva sporta

L'on 2005 as stübgiaiva da dischlococar il cumpartimaint da fliamaint davent da l'ospidal e quai vess s-chaffi daplü lö per üna nouva sporta. «Ils responsabels s'han fat impissamaints davart üna nouva utilisaziun per quist spazi e sun gnüts a la conclusiun chi's pudess s-chaffir üna sporta cun medicina complementara», declera Hannes Graf. A seis temp d'eira quai, tenor el, ün'idea fich remarquabla. Graf svessa d'eira da quel temp meidi a l'Ospidal da Langnau e manaiva la cumpartiziun da la medicina complementara. L'Ospidal da Scuol cugnuschaiva el da seis temp sco meidi assistent. «Eu sun lura gnü dumandà dals responsabels da Scuol sch'eu nu vess interess da tuornar in Engiadina Bassa e da realisar insembel cun els la nouva cumpartiziun.»

Soluziun i'l tract annex

L'intent d'eira da realisar üna cumpartiziun sumglianta a quella da Langnau. E qua cha Graf vaiva ed ha üna preferenza per la regiun es el rivà a Scuol per realisar il proget innovativ. Infra duos ons ha il perit elavurà insembel cun üna gruppa il concept per la nouva sporta. Cur chi d'eira tuot bod pront

s'haja decider da mantgnair inavant in chasa la part dal fliamaint. «In quist mumaint vaivan nus l'impreschiun cha nos intent nu possa plü gnir realisà», s'algorda il specialist. L'anteriuor director, Hanspeter Sinniger, ha lura chatà üna nouva soluziun ed usche s'haja fabrichà our da las anteriuras abitaziuns dal personal i'l tract annex da l'ospidal la cumpartiziun per la medicina complementara.

Resguardà ils giavüschs dal perit

«Eu n'ha das-chü da prüma davent acumpagnar las lavuors da fabrica e mis ideas e giavüschs sun gnüts resguardats», disch Hannes Graf. Uschè s'haja pudü drivir avant ündesch ons üna cumpartiziun moderna cun tuot ils servezzans medicinals bsognaivels e cun ün ambiant dominà da culuors, savuors, plantas, purrets ed ün local da trategnimaint. «Cumanzà vaina cun üna sporta da ses lets», manzuna'l, «dal prüm di davent d'eiran

quels adüna bain occupats.» Blers cliaints rivan da la Bassa a Scuol, in üna natüra intacta, per as remetter d'üna operaziun o d'üna malatia. «Nus vain prestà cun nos intent lavur da pionier e nus d'eiran ils prüms in Svizra chi han sport la cumbinaziun da la medicina classica cun quella complementara in ün ospidal public», constata il meidi Graf. Quista collavuraziun es, tenor el, hoz amo adüna unica in tuot il pajais e quai eir grazcha a l'incletta e'l sustegn da Gian Flury, il schefmeidi da la medicina interna. «Nus ans cugnuschain amo da plü bod, ans respettain e vain la fiduzcha tanter pèr», accentuescha'l.

Cumplettaziun dal trattamaint

Illà cumpartiziun da la medicina complementara vegnan fliats paziants chi giavüschan quist trattamaint. «Els tschernan explicitamaing nosta sporta in cumbinaziun cullas terapias correspondentas per curar per exaimpel ün

mal reumatic», declera Hannes Graf. E lura saja eir quels paziants chi rivan involuntariamaing a l'ospidal. «Eir quellas persunas das-chan profitar da nosta sporta.» Uschè es Hannes Graf adüna da la partida cur cha'l schefmeidi da la medicina interna fa sia gronda visita pro'ls paziants. «Schi vain giavüschè fetsch eu lura propostas co chi's pudess cumpletter il trattamaint culla medicina complementara», disch el. Per finir decida lura il paziant sch'el vuol profitar da la sporta supplementara o na. Plünavant manzuna Graf cha quists cuosts vegnan surtuts da las chaschas d'amalats e sun cumpris illa sgüranza fundamentala.

«Eir nosta medicina po güdar»

Per l'avegnir esa previs da collavurar amo plü intensivamaing eir culla sparta chirurgia. «Qua saja amo ingüna visita cumünai vla», uschè il co-schefmeidi. La medicina complementara d'vantarà, tenor Hannes Graf, adüna plü im-

portanta. Ils gronds centers medicinals profitan hoz fingià da quista medicina e quai impustüt illa terapia dal cancer. «Plü cuntshainta cha nosta sporta dvainta e daplü cha'ls badan paziants cha eir nosta medicina po güdar.» El spera cha la medicina complementara possa d'vantar standard eir illa chirurgia. Grazcha al success dals ultims ons s'haja augmantà avant trais ons la sporta cun üna Clinica curativa e da reabilitaziun. «Actualmaing vain nus lö per desch fin d'üsch paziants e culla reabilitaziun dvainta il trattamaint plü lung e las persunas restan plü lösch pronus.» Per üna reabilitaziun rivan persunas illa Clinica Curativa per exaimpel per as remetter d'üna greiv'operaziun, d'üna malatia o dad üna chemoterapia. Eir quista sporta es, tenor Hannes Graf, unica. «ed in Svizra eschna ils prüms chi spordschan illa reabilitaziun oncologica e psicosomatica üna cumbinaziun da la medicina complementara culla classica.» (anr/afi)

Daspö ündesch ons es Hannes Graf meidi a la cumpartiziun da la medicina complementara da l'Ospidal regional a Scuol.

fotografia: mad